

New Zealand

■ John Hayward har sammen med sin ægtefælle, Susan O'Regan, som er lokal borgmester, en mælkeproduktion i et meget naturskønt område. De gør meget for at øge naturværdierne med beplantninger med mere. Fotos: Niels Damsgaard Hansen

Skippede jersey til fordel for stor race

Langt de fleste besætninger i New Zealand malker kun i 10 måneder fra tidligt forår til tidlig vinter, og det gjorde John Hayward også indtil for få år siden. Men nu malker han hen over vinteren for at tjene mere på sin mælk, der bruges til konsummælk. Men det kan ikke betale sig at levere koncentreret jersey mælk.

MÆLKEPRODUKTION

Niels Damsgaard Hansen
ndh@ndhtxtfoto.dk

■ Da kogalskaben rasede, og få smittede danske besætninger dukkede op i starten af 00'erne, foreslog en såkaldt ekspert, at man da bare kunne

slagte alle danske kreaturer for at købe nye i Australien.

Selvfølgelig skete det ikke.

Men for John Hayward på den sydlige del af Nordøen i New Zealand var det ikke uoverskueligt at skifte besætning fra jersey til stor race med de 380 køer, familien malker.

- Vi skiftede race, fordi vi kunne øge vores indtjening ved at levere en mindre koncentreret mælk til konsum-

mælk med tillæg i vores vinterhalvår, fortæller han.

På den sydlige halvkugle er årstiderne modsatte af vores. Når de har vinter, har vi sommer. Det vil sige, at deres 24. december svarer til vores 24. juni med hensyn til årstid.

- Vores vårsæd sår vi derfor fra august til oktober, forklarer han.

Dermed kælder hans nye besætning i en periode på fire

uger i starten af marts måned, der svarer til vores september måned.

Goldningen sker i januar måned, så køerne er klar til en ny laktation efter en goldperiode på cirka seks uger.

Kalvene er mere værd nu

Udover at give en mindre koncentreret mælk med et bedre forhold mellem fedt

■ I forgrunden et naturligt vandhul og i baggrunden nåletræer. Men op til nåletræerne er der plantet hjemhørende Manuka, hvis blomster giver en meget kostbar honning.

■ En meget kraftig majs, der giver et efter danske forhold imponerende udbytte til ensilage. Der er brug for foder om vinteren, når køerne skal mælke på den årstid.

■ Den forholdsvis nye besætning består næsten udelukkende af stor race og kun nogle få jersey, så mælken er velegnet til drikkemælk til nationalt salg.

■ En flok slagtedyr er lige blevet læsset for at blive kørt til slagteriet.

KORT OM MÆLKEPRODUKTION I NEW ZEALAND

- Fra og med 2014 til og med 2021 har de newzealandske mælkeproducenter leveret 21,9 millioner tons mælk (Danmark omkring 4,7 millioner tons) især til det andelsselskabet Fonterra.
- Det er verdens fjerdestørste mejerikoncern med en årlig omsætning på omkring 100 milliarder kroner.
- Udover at newzealænderne selv er blandt dem, der forbruger flest mejeriprodukter pr. indbygger, har landet også en meget stor eksport af mælkepulver, ost, smør og mælkeerstatning til små børn.
- Eksporten går især til Kina, Australien, USA, De forenede Arabiske Emirater og Japan – men også til Storbritannien, hvor blandt andet newzealandsk Anchor-smør konkurrerer med dansk Lurpak.

KORT OM FARMEN

- Farmen Judge Valley Dairy er ejet af John Hayward og Susan O'Regan.
- På mange måder er den meget typisk for mælkeproducenterne i New Zealand. Nemlig med arealer, hvor der dyrkes et-årige afgrøder som majs, sukkerroer og andre afgrøder til afgræsning og arealer, der er så kuperede og stenede, at de udelukkende kan afgræsses.
- Fra de fladere arealer høstes vinterfoder, der ensileres, og der afgræsses også såvel sommer som vinter.
- Konkret har ægteparret 240 hektar, hvoraf en del bruges til naturpleje for at øge biodiversiteten. For eksempel er 40 hektar tilplantet med Manuka-buske, hvis blomster er meget aromatiske, og som tiltrækker bier, der producerer en ekstra værdifuld honning.
- Der er 380 malkekøer fortrinsvis Holstein, men også nogle krydsninger med Jersey. Køerne må nemlig ikke blive for store, fordi der så er øget risiko for optrådte græsmarker i våde perioder.
- Produktionen er lige omkring 500 kg værdistoffer – især fedt og protein – pr. hektar, hvilket er vigtigere end den årlige produktion pr. ko som måleenhed for effektiviteten.
- Mælken leveres til Open Country Dairy, der er næststørst i New Zealand.

og protein ud fra den aktuelle afregning af mælk får John Hayward nu også en fornuftig pris for tyrekalvene.

- Det hele betyder noget for vores driftsøkonomi, siger han.

- Hos os er protein mere værd end fedt. Lige nu afregnes vi 9,82 NZD-dollar for et kg værdistof, fortæller han.

Det svarer til knapt 43 kroner for et kg fedt + protein.

I den pris er indregnet til-lægget, han får for at levere mælk i vinterhalvåret, hvor tilskudsfoder ofte er nødven-digt.

Dyrker majs med højt udbytte

Mælkeproducenterne, der var med på studieturen til New Zealand i januar i år, var alle noget misundelige på de majs-marker, vi så undervejs.

- De bugner bare af højt ud-bytte, lød det fra dem.

Det gjaldt også den majs-mark, vi så hos John Hayward.

- Jeg høster normalt omkring 25 tons tørstof pr. hektar i min 50 hektar med majs, fortæller han.

Men han er også nødt til at være sikker på, at han har et godt supplement til den ringe-re græsvækst i vinterhalvåret, hvor han nu malker sine køer.

Om sommeren kan der også være tørkeperioder, hvor det er nødvendigt at supplere græsset med ensilage for at holde produktionen oppe.

Dette års majs blev sået med Strip-till såmaskine 26. oktober sidste år. Når den er høstet, får køerne lov at græsse på marken. Efter det sås græs med en direkte såmaskine.

Græsset kan enten afgræsses eller høstes til ensilage.

■ Den danske gruppe på besøg nød det pragtfulde landskab, som tilhører John Hayward og Susan O'Regan.